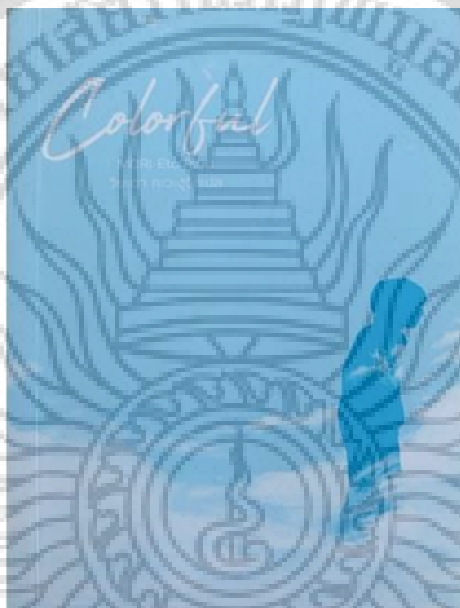

บทความแนะนำหนังสือ (Book Review)

Colorful

ขวัญชนก นัยจรณ์¹

Khwanchanok Naijarun¹

ชื่อหนังสือ	Colorful
ชื่อผู้แต่ง	MORI Eto, (แปลโดย วียะดา คะวะงุจิ)
จำนวนหน้า	192
สำนักพิมพ์	แจ่มใส พับลิชชิ่ง จำกัด
ปีที่พิมพ์	2561
ราคา	199 บาท

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

*Corresponding author; email: nkhwanchanok@hotmail.com

บทนำ

Colorful เป็นนิยายญี่ปุ่น ประพันธ์โดย Mori Eto (โมริ เอโตะ) แปลเป็นภาษาไทย โดยวิยะดา ควะจุงิ หนังสือฉบับแปลเป็นภาษาไทยได้รับการตอบรับจากผู้อ่านจำนวนมาก เห็นได้จากจำนวนการตีพิมพ์ซ้ำถึง 6 ครั้ง ครั่งล่าสุดตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แจ่มใส เมื่อ พ.ศ. 2561 นิยายเรื่องนี้เคยถูกนำมาดัดแปลงเป็นอนิเมชันในชื่อ Colorful เมื่อ พ.ศ. 2553 ด้วยเนื้อหาที่โดดเด่น น่าสนใจ จึงทำให้ออนิเมชัน Colorful ได้รับรางวัลหลายรางวัล เช่น Excellent Animation of the Year จาก 34th Japan Academy Prize รางวัล Animation Film Award จาก the 65th Mainichi Film Awards และรางวัล Audience Award and Special Distinction prize จาก 2011 Annecy International Animated Film Festival ต่อมาใน พ.ศ. 2561 ได้มีการดัดแปลงเนื้อหาจากนิยายมาเป็นภาพยนตร์ไทย เรื่อง โฮมสเตย์ (Home Stay) ด้วย

จุดเด่นของนิยาย เรื่อง Colorful ฉบับแปลเป็นภาษาไทย มีเนื้อหาโดดเด่นที่ความร่วมสมัยระหว่างพฤติกรรมของตัวละครเอกกับพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมไทย หลาย ๆ ครั้งที่เราเห็นว่าเมื่อบางคนเผชิญหน้ากับปัญหาและไม่สามารถแก้ปัญหาได้ การฆ่าตัวตายมักเป็นทางออกสุดท้ายให้กับคนสิ้นคิดเสมอ โดยเฉพาะวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางสรีระของร่างกาย รวมถึงความเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและความรู้สึกนึกคิด หากภูมิคุ้มกันของครอบครัวมีไม่มากพอ วัยรุ่นในกลุ่มเปราะบางเหล่านี้มักจะเลือกการฆ่าตัวตายเป็นทางออกให้กับพวกเขา ทั้งที่บางครั้งปัญหามาจากตัวของเขาเอง โคบายาชิ มาโคโตะ เด็กชายวัย 14 ปี ตัวละครเอกจากเรื่อง เป็นตัวอย่างให้กับคนในสังคมที่คิดจะฆ่าตัวตายเพื่อหลบหนีปัญหาได้เป็นอย่างดี ดังนั้น นิยายเรื่องนี้จึงเหมาะสมสำหรับผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัยโดยเฉพาะวัยรุ่นไปจนถึงวัยทำงาน เป็นช่วงวัยที่ต้องเผชิญกับเรื่องราว ปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในแต่ละวัน และบางครั้งพวกเขามักคิดว่าปัญหานั้นยิ่งใหญ่จนเขาไม่สามารถก้าวข้ามไปได้

สาระสำคัญของหนังสือ

นิยาย เรื่อง Colorful นำเสนอเรื่องราวของเด็กชายวัย 14 ปี ชื่อ โคบายาชิ มาโคโตะ ที่ฆ่าตัวตายเพราะอยากหนีจากปัญหาที่รุมเร้าในชีวิตของเขา ปัญหาที่มาจากครอบครัว คนที่เขารัก เริ่มตั้งแต่แม่ที่เป็นชู้กับครูสอนเต้นระบำฟลามิงโก พ่อผู้เห็นแก่ตัวใช้โอกาสที่ผู้อื่นตกต่ำเพื่อผลักดันให้ตัวเองได้ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น โคบายาชิ มีชิรุ พี่ชายปากร้าย เห็นแก่ตัว มุ่งมั่นตั้งใจเรียนเพื่อตัวเอง คุวาบาระ อิโรกะ รุ่นน้องนักเรียนมัธยมต้น เป็นเด็กสาวที่มาโคโตะหลงรักเธอ ยอมขายตัวเพื่อแลกกับเงินก้อนโตเพื่อมาซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย หลังจากมาโคโตะฆ่าตัวตาย เขาถูกลบ

ความจำเกี่ยวกับโลกมนุษย์ทั้งหมด และได้รับรางวัลจากสวรรค์ให้กลับมามีชีวิตอีกครั้งในร่างของเด็กชายคนหนึ่งโดยต้องค้นหาว่าเพราะอะไรเด็กชายผู้นี้จึงฆ่าตัวตายภายในระยะเวลาหนึ่งปี โดยมีปุระปุระซึ่งเป็นเทวดาคอยแนะนำ

วิญญาณของมาโคโตะมาใช้ชีวิตในร่างของเด็กชายวัย 14 ปี โดยไม่รู้เลยว่านั่นคือตัวของเขาเอง เขามาทำความรู้จักกับครอบครัวตัวเองใหม่อีกครั้ง แม่ พ่อ พี่ชาย และทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ คือ ซาโนะ โชโกะ เด็กหญิงร่วมห้องเรียนที่ใส่ใจมาโคโตะทุกอย่างแต่มาโคโตะไม่เคยสนใจเธอ ซาโอโตะเมะเด็กชายร่วมห้องที่มาโคโตะคิดว่าเป็นเพื่อนคนแรกของเขา ตลอดเวลาหนึ่งปีทำให้มาโคโตะเรียนรู้และทำความเข้าใจคนรอบข้าง มาโคโตะเข้าใจแล้วว่าแม่มีปม (Complex) ในชีวิต จึงพยายามแสวงหาอัตลักษณ์แห่งตนหรือความเป็นตัวตน (Self Identity) และการเดินระบำฟลามิงโกทำให้แม่ค้นพบตัวเอง แต่เมื่อมาโคโตะฆ่าตัวตายแม่จึงรู้ว่าลูกคือตัวตนที่มีความหมายของแม่ มาโคโตะเข้าใจพ่อว่าการที่พ่อตั้งใจที่ตัวเองได้เลื่อนตำแหน่งหลังจากที่ผู้บริหารบริษัทชุดเก่าถูกจับ เนื่องจากขายสินค้าโฆษณาเกินจริงหลอกลวงผู้บริโภค ก่อนหน้านั้น มาโคโตะคิดว่าพ่อใช้โอกาสที่ผู้อื่นตกต่ำเพื่อผลักดันให้ตัวเองได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น แต่แท้จริงแล้วพ่อถูกกลั่นแกล้งมาตลอดเวลา 2 ปีที่ทำงาน แต่พ่อลาออกไม่ได้เพราะยังมีภาระเรื่องพ่อในบ้าน และส่งลูกเรียน และที่สำคัญพ่อไม่เคยรู้เห็นเรื่องการหลอกลวงของคนเหล่านั้น มาโคโตะมองเห็นว่าพี่ชายคือ มิซึรุ เป็นผู้ที่หวังดีกับเขาที่สุด และยอมเสียสละเป้าหมายในชีวิตตัวเองเพื่อให้มาโคโตะได้เรียนในโรงเรียนเอกชนซึ่งมีค่าเทอมสูง มาโคโตะมองเพื่อนรอบข้างด้วยความเข้าใจ เขารู้ว่าอิโรกะไม่ได้มีความสุขกับการขายตัว เขารู้ว่าตัวเองมีความสำคัญสำหรับโชโกะ และเข้าใจความหมายของมิตรภาพจากการเป็นเพื่อนกับซาโอโตะเมะ เรื่องราวจบที่มาโคโตะตอบคำถามปุระปุระได้ว่า “ฉันเป็นฆาตกร ... ฉันฆ่าตัวของตัวเอง” เมื่อมาโคโตะเข้าใจตัวเอง เขาจึงมองโลกในมุมที่เปลี่ยนไป “ถ้าผมยังคงเศร้าหมองเหมือนเมื่อสี่เดือนก่อน หมดลมหายใจไปอย่างซังกะตายโดยไม่ได้รับความจริงของเรื่องทั้งหมดที่เข้าใจผิด ไม่รู้ว่าการฆ่าตัวตายของตัวเองมีผลกระทบต่อครอบครัวยังไง ไม่ได้พบซาโอโตะเมะ ไม่ได้กอดอิโรกะขณะร้องไห้ ไม่ได้รู้จักและรู้ถึงตัวตนของโชโกะที่เป็นคนช่วยเหลือเอาไว้ โชคดีเหลือเกินที่ผมไม่ต้องตายไปทั้งอย่างนั้น” (Colorful, 2561, น.187) มาโคโตะได้กลับมาใช้ชีวิตของตัวเองอีกครั้งและครั้งนี้เขาได้ค้นพบความหมายของการมีชีวิตรู้จักคุณค่าในตัวเอง และในตอนสุดท้ายมีบทสนทนาของปุระปุระกับมาโคโตะเกี่ยวกับการใช้ชีวิตว่า

“คิดซะว่าไปโฮมสเตย์อีกครั้งก็แล้วกันครับ”

“โฮมสเตย์”

“คุณจะไปใช้ชีวิตในโลกข้างล่างอีกระยะแล้วค่อยกลับมาที่นี่ใหม่ อย่างมากก็แค่ไม่กี่สัปดาห์ คิดเสียว่าไปโฮมสเตย์ระยะยาวจะได้สบายใจ ... ไม่มีกฎสำหรับการโฮมสเตย์ครั้งนี้ คุณทำอะไรก็ได้กับครอบครัวที่คุณจะไปอาศัยอยู่ เพียงแต่คุณจะไม่เลิกละกลางคันไม่ได้เท่านั้นเอง”

(Colorful, 2561, น.189)

คำว่า “โฮมสเตย์” ที่ถูกนำเสนอในเรื่องมีความหมายและให้ข้อคิดมากมาย สะท้อนให้เห็นแก่นแท้ในการใช้ชีวิตของมนุษย์ โดยเปรียบเทียบการมีชีวิตว่าเป็นการอาศัยอยู่ในโฮมสเตย์ กระทั่งนิยายเรื่องนี้ถูกนำมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์เรื่องโฮมสเตย์ (Home Stay) ภาพยนตร์ไทยแนวดราม่า แฟนตาซี ระทึกขวัญ ผลิตโดยบริษัทจีดีเอช ห้าห้าเก้า เผยแพร่เมื่อเดือนตุลาคม 2561 เนื้อหาในภาพยนตร์มีการดัดแปลงค่านิยมของประเทศญี่ปุ่นให้เหมาะสมกับบริบทของไทย เช่น การศึกษาระดับมัธยมปลายในประเทศญี่ปุ่นมีการแข่งขันกันมาก แต่ในประเทศไทยการแข่งขันที่จะเข้าสถานศึกษาดี ๆ จะอยู่ในช่วงอุดมศึกษาที่นักเรียนมัธยมปลายจะต้องสอบแข่งขันกันเพื่อให้ได้เข้ามหาวิทยาลัยดี ๆ ดังนั้นตัวละครเอกในภาพยนตร์จึงเป็นนักเรียนมัธยมปลาย เรื่องส่วนสูงมีความสำคัญมากสำหรับเด็กวัยรุ่นญี่ปุ่นแต่ไม่ได้มีความสำคัญสำหรับเด็กวัยรุ่นไทย ดังนั้นในภาพยนตร์จึงตัดค่านิยมเหล่านี้ออก คงเหลือไว้เพียงโครงเรื่องหลักเท่านั้น

นิยายเรื่อง Colorful ได้ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะข้อคิดในการใช้ชีวิตผ่านเรื่องราวของตัวละครเอก การฆ่าตัวตายของมาโคโตะในช่วงต้นของเรื่องเป็นเหตุให้เขาเห็นความสำคัญของ “การมีชีวิตอยู่” ว่าคือรางวัลที่ยิ่งใหญ่ของเขา นั้นหมายความว่าเราสามารถที่จะยอมรับสถานภาพของตนเองได้ กล่าวคือเขาได้ค้นหาความหมายของตัวเองพบ ทำให้ชีวิตไม่อยู่ในภาวะ “ว่างเปล่า” (Existential vacuum) รู้สึกพึงพอใจกับการดำรงอยู่ในปัจจุบัน นำไปสู่ความ “อิ่มในตน” (Fulfillment) ก็คือการรู้สึกดีกับการมีชีวิตอยู่ เมื่อเขาสามารถค้นหาความหมายในชีวิตของตนเองแล้วทำให้เขาสามารถก้าวข้ามพ้นตัวตน (transcendence) สามารถยอมรับและทำความเข้าใจความต้องการของผู้อื่น กล่าวคือ เขายอมรับและเข้าใจเหตุผลของคนรอบข้างได้นำไปสู่การให้อภัยและเป็นกำลังใจให้กันและกัน

สุดท้ายในตอนจบของเรื่องจากประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้มาโคโตะมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต เขาสามารถก้าวข้ามผ่านข้อจำกัดของตนเองหรือการก้าวข้ามพ้นตัวตน เข้าใจเหตุผลของผู้อื่น ยอมรับว่าครอบครัวที่ถึงแม้จะไม่สมบูรณ์แบบตามอุดมคติแต่ครอบครัวก็เป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเขา เข้าใจความหมายของการมีชีวิต มีเป้าหมาย ปรารถนาและเหตุผลในการดำเนินชีวิตดังตอนจบของเรื่องที่เขาตอบคำถามได้ถูกว่ามาโคโตะฆ่าตัวตายเพราะตัวของเขาเอง ซึ่งเมื่อตีความ

คำตอบนี้จะพบว่าเขาสามารถทำความเข้าใจและยอมรับตัวเองได้ จากนั้นเขาจึงได้รับ “รางวัล” ที่สวรรค์มอบให้ คือ การมีชีวิตอยู่ ซึ่งเมื่อตีความตัวบทจะพบว่าการที่คนเรามีชีวิตอยู่ถือเป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้ว

“คำตอบและรางวัล” ที่ถูกสร้างเป็นปมสำคัญของเรื่องสะท้อนให้เห็นแก่นเรื่อง คือ มนุษย์ต้องค้นหาความหมายในชีวิตของตนเองให้เจอ บทสนทนาของมาโคโตะและปุระปุระในตอนท้ายที่พูดถึงเรื่องของการอาศัยอยู่ใน “โฮมสเตย์” สะท้อนแก่นของพระพุทธศาสนาว่าร่างกายเป็นเพียงที่พักชั่วคราวเท่านั้น เปรียบเสมือนที่พักแบบโฮมสเตย์ที่เปิดให้เราได้เรียนรู้ สัมผัส เข้าใจ เผลอฝันหาราวกับเราเป็น “คนใน” ของสถานที่นั้น ซึ่งแท้จริงแล้วเราไม่ได้เป็นเจ้าของแม้แต่วร่างกายของเราเอง เพราะไม่ว่าวันใดเจ้าของที่แท้จริงก็คือ “ความตาย” จะมาพรากร่างกายนี้ไปจากเรา ดังนั้นเมื่อเราได้รางวัล คือ “ชีวิต” ก็มีหน้าที่ต้องค้นหาความหมายในชีวิตของเราให้พบ และสิ่งสำคัญในการค้นพบคือการยอมรับ ทำความเข้าใจตนเองอย่างเป็นกลางปราศจากอคติ จะทำให้ชีวิตเราพบกับความหมายซึ่งจะนำไปสู่ความสุขที่แท้จริง และตระหนกอยู่เสมอว่าการฆ่าตัวตายไม่ใช่ทางออกของปัญหา ชีวิตของคนทุกคนมีคุณค่าเสมอ และที่สำคัญชีวิตมีแค่เพียงชีวิตเดียว ความโชคดีจึงไม่ได้มีทุกครั้งเหมือนดังเรื่องราวในนิยาย เพราะชีวิตจริงไม่ใช่เรื่องราวของตัวละครที่จะมีผู้วิเศษมาแสดงปาฏิหาริย์ ดังนั้น “ลมหายใจและการมีชีวิตอยู่” คือของขวัญที่ยิ่งใหญ่สำหรับคนทุกคน ที่สำคัญคือของขวัญนั้นจะมีค่าเพียงใดขึ้นอยู่กับเราจะแต่งแต้มและค้นหาความหมายของของขวัญชิ้นสำคัญนี้ให้พบเท่านั้นเอง

บทสรุป

Colorful นับเป็นนิยายที่มีคุณค่าอย่างยิ่งทั้งในแง่ของการให้ความบันเทิงตามแบบฉบับบันเทิงคดีทั่วไป มีการดำเนินเรื่องที่น่าสนใจโดยนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องของตัวละครเอกคือ มาโคโตะ การวางโครงเรื่องที่นำเอาปมปัญหามาเป็นใช้เปิดเรื่อง ทำให้เนื้อเรื่องชวนให้ติดตามตลอดจนให้คุณค่าในการดำเนินชีวิตจากเนื้อเรื่องที่แฝงไปด้วยข้อคิดต่าง ๆ ที่สำคัญแก่นเรื่องมีความเป็นปัจจุบันทันสมัย กล่าวคือ ท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างก้าวกระโดดของสังคมปัจจุบัน ทำให้มนุษย์ต้องเผชิญกับความทุกข์และความทุกข์อยู่เกือบตลอดเวลา เรื่องราวของ Colorful จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจโลก เข้าใจชีวิตมากขึ้น ชี้ให้เห็นความสำคัญของความหมายในชีวิต (Meaning of life) ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศและพลังในการใช้ชีวิตของมนุษย์ทุกคน